

Spis treści

<i>Tadeusz Kowalik</i> , PRZEDMOWA	13
ROZMOWY	21
DOKUMENTY NIEPUBLIKOWANE DO 1989 ROKU.....	139
DOKUMENTY NIEPUBLIKOWANE – 1989 ROK.....	393
AKTY USTROJOWE	641
PRZEDRUKI ARTYKUŁÓW	831
STANISŁAW GOMUŁKA, CURRICULUM VITAE	1049
NOTY O EKONOMISTACH I POLITYKACH	1057
INDEKS NAZWISK	1067

Szczegółowy spis treści

<i>Tadeusz Kowalik, Przedmowa</i>	13
---	----

ROZMOWY

Stanisław Gomułka o sobie, ekonomii, gospodarce.
Pyta Tadeusz Kowalik

I. Dom rodzinny, szkoła, uniwersytet	23
II. Od akceptacji do pierwszych zastrzeżeń	45
III. Czołowe zderzenie z władzą	58
IV. London School of Economics: ekonomiczne debaty	77
V. Współpraca z MFW. W ekipie Balcerowicza	98

DOKUMENTY NIEPUBLIKOWANE do 1989 roku

Nr 1. Pismo Przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej do Stanisława Gomułki (SG), 12.02.1965	141
Nr 2. Odpis postanowienia Komisji Dyscyplinarnej dla Pracowników Nauki UW	142
Nr 3. Wniosek Rzecznika Dyscyplinarnego, 11.02.1965	143
Nr 4. Pismo o orzeczeniu Komisji Dyscyplinarnej, 8.03.1965	145
Nr 5. Odwołanie Rzecznika Dyscyplinarnego, 19.03.1965	149
Nr 6. Orzeczenie Komisji Dyscyplinarnej Szkół Wyższych, 5.06.1965	155
Nr 7. Pismo Przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej Szkół Wyższych do Rektora UW, 11.06.1965	157
Nr 8. List SG do A. Zaubermana, 16.02.1970	159
Nr 9. List SG do A. Zaubermana, 10.05.1970	161
Nr 10. List SG do P. Wileasa, 25.01.1972	162
Nr 11. List Lorda Rothschilda do SG, 10.02.1972	164
Nr 12. List SG do Lorda Rothschilda, 18.02.1972	166
Nr 13. List SG do R.E. Rowthorna, 24.10.1974	168
Nr 14. List SG do M. Manove'a, 6.10.1975	169
Nr 15. List M. Kinga do SG, 13.10.1975	170
Nr 16. List J. Steindla do SG, 26.05.1976	171
Nr 17. List SG do J. Steindla, 16.11.1976	172
Nr 18. List J. Steindla do SG, 7.12.1976	173
Nr 19. Kalecki's trade cycle theory	174
Nr 20. Lent Term Seminars 1977	175
Nr 21. List F. Hirscha do SG, 14.04.1977	176
Nr 22. List SG do F. Hirscha, 18.04.1977	177
Nr 23. List F. Hirscha do SG, 22.04.1977	178
Nr 24. List P. Hansona do SG, 31.05.1977	179
Nr 25. List O. Gadó do SG, 31.08.1977	180
Nr 26. List SG do A. Cigno, 22.09.1977	181
Nr 27. List SG do J. Millera, 27.09.1977	182
Nr 28. List SG do J. Farrella, 25.10.1977	183
Nr 29. List J. Waelbroecka do SG, 30.10.1977	184
Nr 30. Lent Term Seminars 1977/1978	185
Nr 31. Graduate Seminar 1978	186

Nr 32. List J. Steindla do J. Osiatyńskiego, 20.01.1978	187
Nr 33. List J. Steindla do SG, 20.01.1978	188
Nr 34. List SG do J. Steindla, 25.01.1978	189
Nr 35. List W. Beckermana do SG, 9.02.1978	190
Nr 36. List SG do W. Beckermana, 15.02.1978	192
Nr 37. List W. Beckermana do SG, 17.02.1978	193
Nr 38. List SG do W. Beckermana, 22.02.1978	194
Nr 39. List dyrektora RWE Z. Michałowskiego do SG, 1.03.1978	195
Nr 40. Summer Term Seminar 1978	196
Nr 41. List W.N. Leonarda do SG, 18.08.1978	197
Nr 42. List M. Saito do SG, 5.09.1978	198
Nr 43. Michaelmas Term Seminar 1978	199
Nr 44. List SG do F.A. Hayeka, 16.12.1978	200
Nr 45. Lent Term Seminars 1979	201
Nr 46. List A. Nove'a do SG, 24.01.1979	202
Nr 47. List A. Nove'a do SG, 6.02.1979	203
Nr 48. List SG do A. Nove'a, 8.02.1979	205
Nr 49. List M. Weitzmana do SG, 26.02.1979	206
Nr 50. List P. Hansona do SG, 15.03.1979	207
Nr 51. List A. Bergsona do SG, 16.03.1979	209
Nr 52. List A. Bergsona do SG, 1.05.1979	210
Nr 53. List F.A. Hayeka do SG, 24.08.1979	211
Nr 54. Lent Term Seminar 1980	212
Nr 55. List L. Nowaka do SG, 26.03.1980	213
Nr 56. List P. Mihaly'ego do SG, 30.05.1980	216
Nr 57. List SG do T. Bauera, 7.07.1980	217
Nr 58. List W. Brusa do SG, 31.08.1980	218
Nr 59. List W. Brusa do SG, 18.10.1980	219
Nr 60. List H.J. Wagenera do SG, 2.12.1980	220
Nr 61. List SG do S. Kani, 30.12.1980	221
Nr 62. List Z. Pełczyńskiego do SG, 27.01.1981	226
Nr 63. List M. Nutiego do SG, 27.01.1981	227
Nr 64. List S.W. Daviesa do SG, 2.02.1981	228
Nr 65. List M. Sertela do SG, 9.02.1981	229
Nr 66. List G.B. Stafforda do SG, 17.02.1981	230
Nr 67. List M. Nutiego do SG, 18.02.1981	231
Nr 68. List H.J. Wagenera do SG, 18.03.1981	232
Nr 69. List SG do B. Horvata, 19.03.1981	233
Nr 70. List G. Benthema do SG, 6.04.1981	234
Nr 71. List J. Kaczurby do SG, 5.05.1981	235
Nr 72. List R. Piłsudskiego do SG, 6.05.1981	236
Nr 73. List J. Osiatyńskiego do SG, 1.06.1981	237
Nr 74. List T. Bauera do SG, 23.07.1981	238
Nr 75. List SG do R. Bugaja, 20.08.1981	240
Nr 76. List SG do L. Altmana, 26.08.1981	243
Nr 77. List H.J. Wagenera do SG, 8.09.1981	245
Nr 78. List SG do T. Bauera, 11.09.1981	246
Nr 79. List SG do S. Solomou, 29.09.1981	247
Nr 80. List M. Spechlera do SG, 4.10.1981	248
Nr 81. List SG do M. Spechlera, 21.10.1981	249

Nr 82. Graduate Seminars, 5.01.1983.....	250
Nr 83. Graduate Seminars, 27.09.1983.....	251
Nr 84. List P. Wandyczka do SG, 11.10.1983.....	252
Nr 85. List P. Hansona do SG, 20.03.1984.....	253
Nr 86. List P. Bernutha do SG, 23.04.1984.....	254
Nr 87. List H. Wienert-Cakim do SG, 14.05.1984.....	255
Nr 88. List P. Desai do SG, 6.08.1984.....	256
Nr 89. List D. Kemme do SG, 4.09.1984.....	257
Nr 90. List P. Duignana do SG, 17.09.1984.....	258
Nr 91. Graduate Seminar 1984.....	259
Nr 92. List W. Brusa do SG, 11.10.1984.....	260
Nr 93. List P. Hansona do SG, 14.11.1984.....	262
Nr 94. List J. Kornaia do SG, 5.12.1984.....	264
Nr 95. List SG do R. Legvolda, 11.12.1984.....	272
Nr 96. List SG do J. Kornaia, 13.12.1984.....	273
Nr 97. List SG do A.B. Ulama, 13.12.1984.....	274
Nr 98. List SG do P. Duignana, 13.12.1984.....	275
Nr 99. List A. Bergsona do SG, 27.12.1984.....	276
Nr 100. List J. Lewandowskiego do SG, 27.02.1985.....	277
Nr 101. List P. Hansona do SG, 7.02.1985.....	278
Nr 102. List T. Hyclaka do SG, 8.02.1985.....	279
Nr 103. List SG do M. Goldmana, 20.02.1985.....	280
Nr 104. List C. Bulla do SG, 25.02.1985.....	281
Nr 105. List R. Legvolda do SG, 27.02.1985.....	282
Nr 106. List A. Bergsona do SG, 28.02.1985.....	283
Nr 107. List SG do A. Bergsona, 5.03.1985.....	284
Nr 108. List G.M. Browna do SG, 6.03.1985.....	285
Nr 109. List M. Goldmana do SG, 14.03.1985.....	286
Nr 110. List P. Duignana do SG, 19.03.1985.....	287
Nr 111. List SG do M. Goldmana, 4.04.1985.....	288
Nr 112. List SG do J. Kornaia, 3.05.1985.....	289
Nr 113. List P. Hansona do SG, 8.05.1985.....	290
Nr 114. List M. Cassona do SG, 9.05.1985.....	291
Nr 115. List R. Nelsona do SG, 13.05.1985.....	292
Nr 116. List P. Hole'a do SG, 15.05.1985.....	293
Nr 117. List P. Hole'a do SG, 18.07.1985.....	295
Nr 118. List V. Tremla do SG, 22.07.1985.....	297
Nr 119. List P. Hole'a do SG, 24.07.1985.....	298
Nr 120. List C. Józefiaka do SG, 25.07.1985.....	299
Nr 121. List A. Korbońskiego do SG, 8.08.1985.....	300
Nr 122. List W. Siwińskiego do SG, 19.08.1985.....	301
Nr 123. List J. Scotta do SG, 28.08.1985.....	304
Nr 124. List P. Hole'a do SG, 28.08.1985.....	305
Nr 125. Raport SG dla MFW, 15.09.1985.....	309
Nr 126. List S. Rosefielde'a do SG, 19.09.1985.....	348
Nr 127. List P. Marera do P. Hole'a, 26.09.1985.....	349
Nr 128. Notatki SG dotyczące współpracy z MFW, 18.10.1985.....	350
Nr 129. List J. Eatwella (Palgrave) do SG, 11.10.1985.....	355
Nr 130. List SG do P. Hole'a, 1.11.1985.....	356
Nr 131. List SG do P. Hole'a, 5.11.1985.....	357

Nr 132. List A. i W. Sikory do SG, 22.11.1985	358
Nr 133. List W. Brusa do SG, 8.01.1986	359
Nr 134. List SG do P. Hole'a, 21.01.1986	361
Nr 135. List J. Grahama do SG, 28.02.1986.....	363
Nr 136. List P. Marera i W. Siwińskiego do SG, 1.03.1986	364
Nr 137. List P. Hole'a do SG, 10.03.1986	367
Nr 138. List K. Ohno do SG, 24.03.1986	369
Nr 139. List Ireny Grosfeld-Smolar do SG, 24.03.1986.....	370
Nr 140. List SG do P. Hole'a, 2.04.1986	371
Nr 141. List P. Hole'a do SG, 8.04.1986	372
Nr 142. List SG do P. Hole'a, 14.04.1986	373
Nr 143. List SG do K. Ohno, 15.04.1986	374
Nr 144. List SG do P. Hole'a, 23.05.1986	375
Nr 145. List E. Smolara [i K. Hagemejera] do SG, 28.09.1986	376
Nr 146. Comparative Economics Workshop, 1.10.1986.....	378
Nr 147. List SG do Tadeusza Kowalika, 19.01.1987.....	379
Nr 148. W. Brus, Demokracja a efektywność gospodarcza, 1987.....	380
Nr 149. S. Gomułka, Demokratyzacja a reforma gospodarcza, 5.07.1987.....	385
Nr 150. List S. Solomou do SG, 12.09.1987	390
Nr 151. List J. Lewandowskiego do SG, 27.10.1988	391
Nr 152. Comparative Economic Seminar 1988	392

DOKUMENTY NIEPUBLIKOWANE – 1989 rok

Nr 153. Propozycje działań z zagranicznymi wierzycielami, styczeń 1989.....	395
Nr 154. George'a Sorosa koncepcja pomocy zagranicznej dla Polski, 24.03.1989	398
Nr 155. Seminaria Summer Term, 1989, Comparative Economics.....	400
Nr 156. Minister Finansów A. Wróblewski do G. Sorosa, 23.05.1989	401
Nr 157. G. Soros do ministra A. Wróblewskiego, 31.05.1989	403
Nr 158. <i>A Plan for Poland</i> G. Sorosa wysłany do SG, 8.06.1989	405
Nr 159. Projekt brukselskiego apelu „Solidarności” do Zachodu o pomoc, 11.06.1989.....	408
Nr 160. Minister Finansów A. Wróblewski do SG, 21.06.1989	413
Nr 161. Projekt Ministerstwa Finansów założeń dla średniookresowej polityki gospodarczej, czerwiec 1989	414
Nr 162. Projekt Ministerstwa Finansów założeń programu gospodarczego na lata 1989–1992, 24.06.1989	426
Nr 163. List SG do G. Sorosa o kandydatach na premiera i prezydenta, 6.07.1989	441
Nr 164. Poprawiona wersja Planu Sorosa przesłana SG, 14.07.1989.....	442
Nr 165. SG do ministra A. Wróblewskiego, wraz z zamówioną ekspertyzą „Jak stworzyć rynek kapitałowy w Polsce?”, 30.07.1989	445
Nr 166. J. Sachs, D. Lipton, Memorandum o bieżących problemach gospodarczych, 5.08.1989	452
Nr 167. SG o potrzebie wstrząsu w polskiej gospodarce, 19.08.1989.....	465
Nr 168. Studium J. Rostowskiego o zwalczaniu inflacji w świecie, sierpień 1989	468
Nr 169. Kolejny projekt <i>Planu dla Polski</i> przygotowany przez G. Sorosa, 30.08.1989	488
Nr 170. List SG do G. Sorosa	491
Nr 171. Projekt harmonogramu działań rządu	493
Nr 172. Projekt Memorandum dla MFW przygotowany przez J. Sachsa i D. Liptona ok. 17.09.1989	496

Nr 173. Wspólny komunikat o współpracy gospodarczej między PRL a USA, 21.09.1989	503
Nr 174. Ostateczna wersja Memorandum dla MFW, 23.09.1989	504
Nr 175. Oświadczenie wicepremiera L. Balcerowicza na dorocznej sesji MFW, ok. 25.09.1989	511
Nr 176. Propozycje stabilizacji i reform S. Johnsona i T. Levitasa, 26.09.1989	513
Nr 177. Założenia polityki gospodarczej (Wojciecha Misiąga), 1.10.1989	520
Nr 178. Notatka o zadłużeniu wolnodewizowym, 3.10.1989	533
Nr 179. SG do L. Balcerowicza o stanowisku Izby Reprezentantów USA, 4.10.1989	540
Nr 180. SG ponownie o stanowisku Amerykanów, 5.10.1989	541
Nr 181. MFW o sytuacji gospodarczej i zamierzeniach, 13.10.1989	542
Nr 182. Propozycje S. Johnsona dotyczące indeksacji płac, reformy systemu bankowego i stabilizacji, 17.10.1989	558
Nr 183. O dyskusji w MF na temat utworzenia rynku walutowego, 20.10.1989	565
Nr 184. Dyskusja w MF nad podstawami symulacyjnych rachunków programu gospodarczego, 23.10.1989	567
Nr 185. SG o potrzebie planu stabilizacji, 25.10.1989	569
Nr 186. Projekt pełnomocnika rządu ustawy o komercjalizacji, 25.11.1989	572
Nr 187. Studium IGN CUP o cenach paliw i energii, listopad 1989	582
Nr 188. Założenia polityki rządu na rok 1990, grudzień 1989	586
Nr 189. Struktura własności zasobów mieszkaniowych, grudzień 1989	607
Nr 190. SG do L. Balcerowicza o polityce stopy procentowej, 2.12.1989	608
Nr 191. Informacja Ministra Finansów dla KERM o budżecie na 1990 r., 2.12.1989	609
Nr 192. M. Bruno o kursie złotego, list do L. Balcerowicza, 4.12.1989	613
Nr 193. Memorandum MFW o kredycie i stopie procentowej, 6.12.1989	615
Nr 194. Wspomnienie SG o podróży do Polski w marcu 1989 roku, 18.12.1989	620
Nr 195. Plan G. Sorosa drugiego etapu reform (wraz z listą adresatów), 27.12.1989	622
Nr 196. Zagrożenia dla programu gospodarczego i sposoby przeciwdziałania im	625
Nr 197. Emigracja zagraniczna ludności Polski do krajów kapitalistycznych 1981–1988	627

AKTY USTROJOWE

Nr 1. Porozumienie Okrągłego Stołu w sprawach społeczno-ekonomicznych, 5 kwietnia 1989	643
Nr 2. Program gospodarczy rządu T. Mazowieckiego, 9–12 października 1989	663
Nr 3. List intencyjny Rządu RP i NBP do Międzynarodowego Funduszu Walutowego, 22 grudnia 1989	678
Nr 4. Ustawy gospodarcze (grudzień 1989)	709
Ustawa o zmianie ustawy o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych	709
Ustawa o opodatkowaniu wzrostu wynagrodzeń w 1990 r.	714
Ustawa o zmianie ustawy Prawo bankowe i o Narodowym Banku Polskim	719
Ustawa o uporządkowaniu stosunków kredytowych	725
Ustawa o zmianie ustawy – Prawo dewizowe	727
Ustawa o o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne oraz ustawy o działalności gospodarczej z udziałem podmiotów zagranicznych	733

Ustawa o zmianie niektórych ustaw regulujących zasady opodatkowania	739
Ustawa o zmianie Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej	773
Ustawa Prawo celne	776
Ustawa o zatrudnieniu	810
Ustawa o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz o zmianie niektórych ustaw	824

PRZEDRUKI ARTYKUŁÓW

1. Gospodarka Polski na zakręcie (SG, 1975)	833
2. O czynnikach ekonomicznych w demokratyzacji socjalizmu i socjalizacji kapitalizmu (SG, 1977)	840
3. Economic Factors in the Democratisation of Socialism and the Socialization of Capitalism (SG, 1977)	861
4. Britain's Slow Industrial Growth: Increasing Inefficiency versus Low Rate of Technological Change (SG, 1979)	877
5. The Polish Crisis: Will it Spread and What Will Be The Outcome? (SG, 1982)....	901
6. Specific and Systemic Causes of the Polish Crisis 1980-1982 (SG, 1983)	907
7. The Reformed Polish Economic System 1982-1983 (SG, 1984)	926
8. The Incompatibility of Socialism and Rapid Innovation (SG, 1985)	948
9. Kornai's Soft Budget Constraint and the Shortage Phenomenon: A Criticism and Restatement (SG, 1985)	963
10. Polska oczami ekonomisty (SG, 1986)	977
11. Poland and the IMF (SG, 1986)	981
12. Soviet Growth Slowdown: Duality, Maturity, and Innovation (SG, 1986)	983
13. Opozycja polityczna na UW 1963-1965 (SG, 1987)	990
14. Catching Up (SG, 1987)	997
15. Gorbachev's Economic Reforms in the Context of the Soviet Political System (SG, 1989)	999
16. Shock Needed for Polish Economy (SG, 1989)	1014
17. Uwaga, krokodyle!, wywiad z SG (1989)	1017
18. Jak pacjent po operacji..., wywiad z SG (1989)	1025
19. Privatisation plans outlined (SG, 1989)	1028
20-23. Recenzje książki S. Gomułki <i>Growth, Innovation and Reform in Eastern Europe</i>	1031
24. Program stabilizacyjny dla Polski (Jeffrey Sachs i David Lipton, 1989)	1040
25. Program stabilizacji dla Polski. Część II. Szanse polskiej gospodarki (Jeffrey Sachs i David Lipton, 1989)	1044
STANISŁAW GOMUŁKA, CURRICULUM VITAE	1049
NOTY O EKONOMISTACH I POLITYKACH	1057
INDEKS NAZWISK	1067